

textielcommissie nederland
Jaarverslag 2010

Stichting Textielcommissie Nederland
Postbus 15728
1001 NE Amsterdam
www.textielcommissie.nl
info@textielcommissie.nl

Tekst: Emmy de Groot, Loan Oei
Grafische vormgeving: Loan Oei

Inhoud

4	Inleiding
4	Textielcommissie
4	Bestuur
5	Adviesraad
5	Donateurs
5	Activiteiten
6-9	Symposium Textiel en Papier
10-13	Symposium Verborgen Verleiding
14-15	Enquête
16-17	Jaarboeken
18	Bestuurszaken
19-20	Financieel verslag
21	Plannen voor de toekomst

Inleiding

Met voldoening doet de Stichting Textielcommissie Nederland verslag van een bewogen jaar waarin een groot aantal bestuurswisselingen op cruciale posten samenviel met het verlies van een vast onderkomen. Het nieuwe bestuur is dankzij ieders grote inzet erin geslaagd een periode van stagnatie te keren en haar reguliere taken weer in goede banen te leiden. Daaruit blijkt het belang van een grote dosis motivatie, goodwill en een gevarieerd relatienetwerk. Ook onderstreept het hoezeer donateurs en relaties ons kapitaal vormen. Als de financiële middelen beperkt zijn, is het zaak een effectief intern en extern communicatiebeleid te voeren om succesvolle continuïteit te waarborgen.

Textielcommissie

De Textielcommissie werd opgericht in 1962 en is een stichting met donateurs. Haar hoofddoelstelling is het bevorderen van deskundigheid op het gebied van het textiele culturele erfgoed en het behoud ervan door kennisoverdracht en kennisbundeling. Dat doet zij door het organiseren van halfjaarlijkse symposia met lezingen van specialisten en het uitgeven van publicaties, waaronder de jaarboeken. Een jaarboek bevat de presentaties van de twee symposia die in het desbetreffende jaar gehouden zijn.

Het bestuur van de stichting bepaalt het beleid en geeft richting aan de activiteiten die uit de doelstelling voortvloeien. Het laat zich daarbij ondersteunen door de adviesraad, die het bestuur voedt en informeert met ideeën uit de praktijk. Tevens neemt de adviesraad deel aan uitvoerende taken zoals het organiseren van symposia en streeft ernaar zijn netwerk in te zetten voor de realisatie van de doelstellingen van de Textielcommissie.

Activiteiten van de stichting worden financieel mogelijk gemaakt door een jaarlijkse bijdrage van de donateurs, de deelnemersbijdrage aan de symposia en de opbrengst van verkochte publicaties.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Textielcommissie Nederland heeft in 2010 belangrijke veranderingen ondergaan. In de eerste helft van het jaar zijn de volgende bestuursleden afgetreden: voorzitter Annemarie den Dekker, secretaris Ninke Bloemberg, penningmeester Lisca Fockema Wurfain en coördinator jaarboeken Mieke Albers. Voorzitter, secretaris en penningmeester moesten helaas voor het einde van hun termijn om persoonlijke omstandigheden terugtreden. Het is gelukt voor de vrijgekomen functies na enige tijd vaste en tijdelijke bestuurders te vinden. Voor de interim functionarissen bleef gezocht worden naar opvolgers. Van de afgetreden bestuursleden werd formeel afscheid genomen met bliken van waardering tijdens een aangeklede borrel in de Ysbreeker na afloop van de laatste bestuursvergadering van het jaar.

Aan het einde van het verslagjaar bestond het bestuur uit:

Voorzitter	Loan Oei freelance textielspecialist en vormgever; sinds juni 2010
Secretaris	Emmy de Groot freelance restaurator textiel en adviseur; sinds april 2010
Penningmeester	Frits Regter voormalig penningmeester van de Textielcommissie van 1987-2007; ad interim september - december 2010
Lid	Linda Hanssen conservator textiel Wereldmuseum Rotterdam en gastdocent Artez Arnhem; extern relatiebeheerder
Lid	Trudy Langeveld-van Lith freelance restaurator textiel; intern relatie- en webbeheerder
Lid	Astrid Hage collectiebeheerder TwentseWelle Enschede; coördinator symposia sinds juni 2010
Lid	Annette Kipp freelance textielontwerper; coördinator jaarboeken ad interim sinds juni 2010

Adviesraad

Met het oog op het naderend jubileumsymposium is een adviesraad met grote daadkracht nodig. Het statutair vastgelegde minimumaantal van 7 is in 2010 verhoogd tot 15 leden. In het verslagjaar hadden de volgende leden zitting in de adviesraad:

Ruben de Reu, restaurator textiel, Antwerpen

Madelief Hohé, conservator kostuum,
Gemeentemuseum, Den Haag

Els de Baan, journalist en docent mode, Leiden

Gieneke Arnolli, conservator mode en textiel, Fries Museum, Leeuwarden

Geeske Kruseman, experimenteel archeoloog, Leiden

Maarten van Bommel, onderzoeker, Instituut Collectie Nederland, Amsterdam

Jolanda Branderhorst, Galerie Intermezzo, Dordrecht

Loutje den Tex, restaurator textiel en kunsthistoricus, Amsterdam

Nettie Cassee, adviseur behoud en beheer, Leiden

Judith Tegelaers, consultant Erfgoedhuis Zuid-Holland, Delft

Yvonne van Buul, docent middelbaar textiel-
onderwijs, Haren

Leonie Sterenberg, projectmedewerker diverse
musea, Amsterdam

Ninke Bloemberg, conservator mode, Centraal
Museum Utrecht

Mieke Albers, restaurator textiel, Rijksmuseum,
Amsterdam

Liesbeth van Ravels, restaurator textiel, Arnhem,
sinds september 2010

Hesther van den Donk, adviseur volkscultuur,
Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, sinds september
2010.

Redactiecommissie

De redactie bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

Annette Kipp, coördinator jaarboeken
Jaap Mosk, eindredacteur

Redactieteam I - voorjaarssymposium
Marika Pool
Trudy Langeveld - van Lith

Redactieteam II - najaarssymposium
Nettie Cassee
Emmy de Groot

Donateurs

Op 31 december 2010 telde de Stichting Textielcommissie Nederland 120 individuele donateurs en 23 studentdonateurs.

Activiteiten

Het bestuur van de Stichting Textielcommissie Nederland kwam in het verslagjaar vijf maal bijeen. Bestuur en adviesraad kwamen twee keer bij elkaar. Er werden twee textielsymposia georganiseerd, te weten op 10 juni en 4 november. Voor de organisatie van de textielsymposia werden werkgroepen geformeerd, bestaande uit meerdere adviesraadsleden, één of meer bestuursleden en externe specialisten.

Het jaarboek van 2008 is in het verslagjaar voltooid en verspreid.

Tijdens het najaarssymposium is van het grote aantal deelnemers geprofiteerd door een enquête onder de deelnemers te houden, teneinde een beter zicht te krijgen op de verwachtingen en oordelen van de doelgroep ten aanzien van de symposia.

Door bezoeken aan diverse evenementen op het gebied van mode en textiel en bijeenkomsten van zusterorganisaties, heeft het bestuur er in 2010 hard aan gewerkt om de bekendheid van de Textielcommissie te vergroten, haar netwerk uit te breiden en op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in het veld. Zo werden door de bestuursleden individueel of gezamenlijk bezocht: Amsterdam Traditional Textiles Fair; Textielweekend Tilburg; Duurzaam Huis conferentie Tilburg; Rubia ZLTO Event 's Hertogenbosch; Dutch Design Week Eindhoven; STIDOC Ontmoetingsdag Utrecht; jubileum Stichting Textielgeschiedenis Enschede.

Lid des augs. verb.		Lid des augs. verb.	
214	700	24	100
215	1100	25	100
216	1200	26	100
217	1300	27	100
218	1400	28	100
219	1500	29	100
220	1600	30	100
221	1700	31	100
222	1800	32	100
223	1900	33	100
224	2000	34	100
225	2100	35	100
226	2200	36	100
227	2300	37	100
228	2400	38	100
229	2500	39	100
230	2600	40	100
231	2700	41	100
232	2800	42	100
233	2900	43	100
234	3000	44	100
235	3100	45	100
236	3200	46	100
237	3300	47	100
238	3400	48	100
239	3500	49	100
240	3600	50	100
241	3700	51	100
242	3800	52	100
243	3900	53	100
244	4000	54	100
245	4100	55	100
246	4200	56	100
247	4300	57	100
248	4400	58	100
249	4500	59	100
250	4600	60	100
251	4700	61	100
252	4800	62	100
253	4900	63	100
254	5000	64	100
255	5100	65	100
256	5200	66	100
257	5300	67	100
258	5400	68	100
259	5500	69	100
260	5600	70	100
261	5700	71	100
262	5800	72	100
263	5900	73	100
264	6000	74	100
265	6100	75	100
266	6200	76	100
267	6300	77	100
268	6400	78	100
269	6500	79	100
270	6600	80	100
271	6700	81	100
272	6800	82	100
273	6900	83	100
274	7000	84	100
275	7100	85	100
276	7200	86	100
277	7300	87	100
278	7400	88	100
279	7500	89	100
280	7600	90	100
281	7700	91	100
282	7800	92	100
283	7900	93	100
284	8000	94	100
285	8100	95	100
286	8200	96	100
287	8300	97	100
288	8400	98	100
289	8500	99	100
290	8600	100	100

© Cristina Duran

Onderwerp van het voorjaarssymposium, gehouden op 10 juni 2010, was **Textiel en Papier**.

De raakvlakken en overeenkomsten van beide materialen werden onderzocht.

De locatie was CODA in Apeldoorn. Om het symposium gelijktijdig met de papierbiënnale te laten plaatsvinden, die van juni tot september bij CODA en Museum Rijswijk getoond wordt, viel de datum van het voorjaarssymposium later dan gebruikelijk.

Tevens waren er problemen met de tijdige verzending van de uitnodigingen. Beide factoren hebben geleid tot een gematigd bezoekersaantal. Voor dit symposium waren er 85 aanmeldingen.

Positief is dat het onderwerp heeft geleid tot belangstelling van papierrestauratoren, een groep die getalsmatig sterk vertegenwoordigd is binnen de vereniging Restauratoren Nederland. Via de mailing door RN zijn zij op de hoogte gebracht van het symposium. Vanuit deze groep is ook al belangstellig getoond voor het toekomstige jaarboek 2010.

De inhoud van het symposium is weergegeven in convocaat en programma op de volgende bladzijden.

Afbeeldingen behorend bij de voordracht van Emmy de Groot: De zorg om te beschermen.

Convocaat Textielsymposium Textiel en Papier

Textielsymposium: 10 juni 2010
 Locatie: CODA
 Vosselmanstraat 299
 7311 CL Apeldoorn

Op 10 juni 2010 wordt door de stichting Textielcommissie Nederland een symposium georganiseerd met het thema Textiel en Papier. De dag is enigszins verlaat om haar te kunnen laten samenvallen met de 8ste Papierbiënnale, die tezelfdertijd in het CODA - en tevens in Museum Rijswijk - plaats vindt. Allerlei aspecten van textiel in combinatie met papier worden op deze dag belicht in een zevental lezingen. De ochtendlezingen behandelen de toepassing van beide materialen in een object, een ensemble of een type objecten. Jannie Polak leidt de dag in met een lezing over de verwerking van papier en kostbare materialen als zijde en kant in waaiers. Daarna vertelt Geert Wisse over de kruisbestuiving van patroon, techniek, toepassing en heersende smaken in bedrukt papier en textiel voor de aankleding van interieurs. De ochtend wordt voortgezet met een lezing van Paulien Rings, waarin zij de verschillende textiele onderdelen behandelt, die zijn toegepast op boeken, en gaat op gebruik en berging van kwetsbare en bijzondere boeken. Aansluitend spreekt Emmy de Groot ook over boeken, maar meer specifiek over de linnen bekleding bij perkamenten archiefbanden vanaf de zeventiende eeuw. Zij ontwikkelde samen met de boekrestaurator bij het Stadsarchief in Amsterdam een methode voor het behoud van de linnen bekledingen van deze boeken, waarbij voorop stond dat zij ook in de toekomst regelmatig geraadpleegd moesten kunnen worden. De ochtend zal worden afgesloten met een lezing van Greet van Duijn over de raakvlakken van textiel en papier, met de textiele technieken als uitgangspunt. In de middag presenteert de Griekse organisatie Atopos in het Engels een paper over zijn kostuumcollectie. Stamos Fafalios en Myrsini Pichou van Atopos spreken samen over het innovatieve karakter van hun collectie historische kostuums uitgevoerd in papier en gaan in op aspecten als documentatie, expositie en conservering. Tot slot zal Peter Poldervaart vanuit zijn ervaring als papierrestaurator Japanse montagetechnieken toelichten bij de conservering van Oosterse zijde- en brokaatweefsels, en hoe deze kunnen worden gebruikt bij de conservering van Europese textiel.

In de lunchpauze, maar meer nog na afloop van de lezingen is er gelegenheid de Papierbiënnale te bezoeken in het museum.

De werkgroep die de dag heeft georganiseerd, wordt gevormd door Mieke Albers, Loutje den Tex, Monique Staal en Nettie Cassee.

NB: U wordt dringend verzocht uw Museumjaarkaart mee te brengen, anders is de toegangsprijs € 3,50 p.p. (groepsentreprijs).

Bereikbaarheid CODA

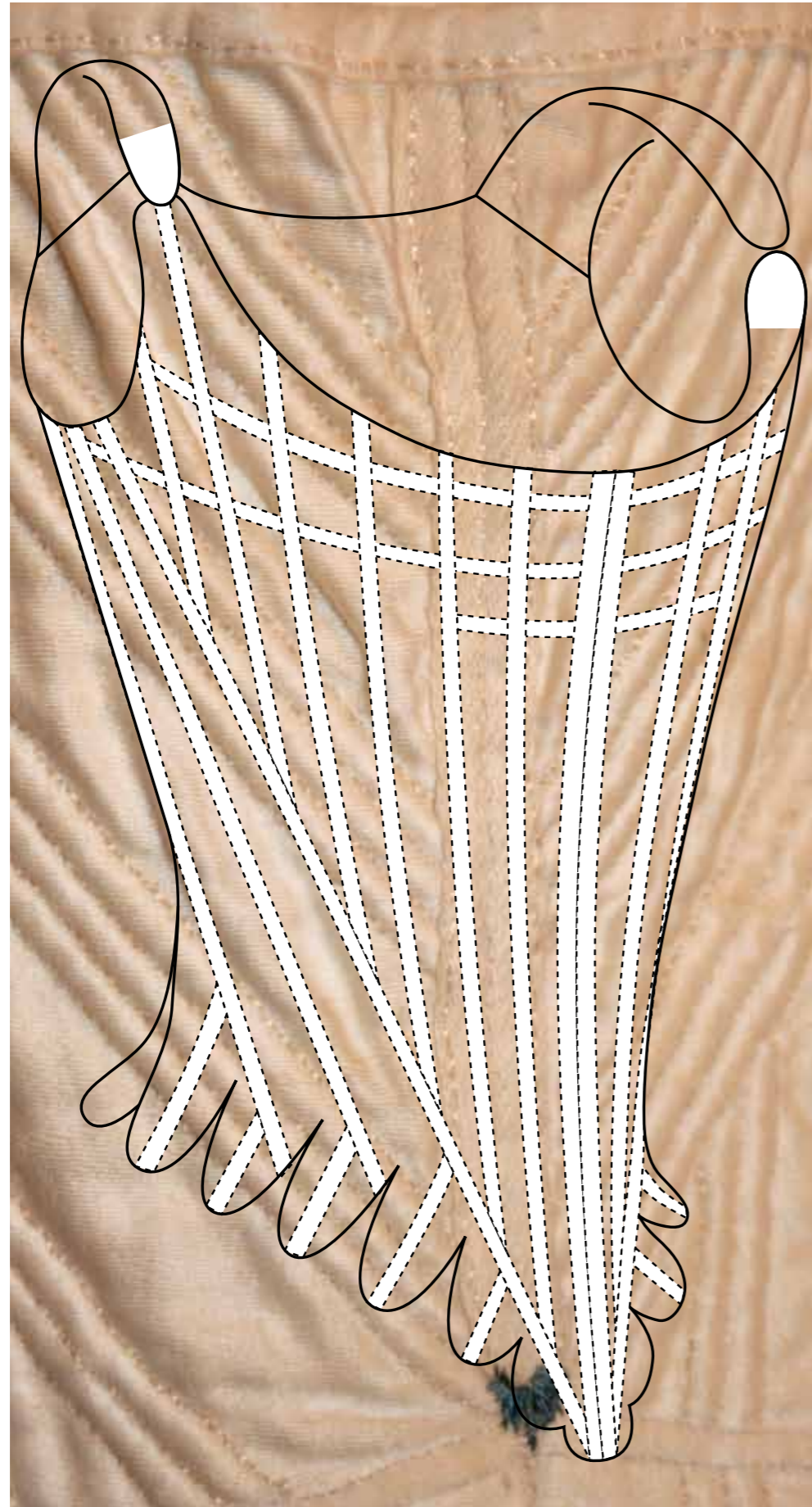
Lopend vanaf NS-station Apeldoorn (ongeveer 15 minuten): uit het station komend linksaf, 1e straat rechts (Hoofdstraat). Volg deze straat tot de Kapelstraat (9e zijstraat links) en sla daar linksaf. U ziet CODA Bibliotheek rechts op de hoek van de eerstvolgende kruising. Als u rechtdoor loopt is op de volgende straathoek (Vosselmanstraat-Roggestraat) de ingang van CODA Museum en CODA Archief & Kenniscentrum.

Met de bus vanaf het NS-station Apeldoorn: met buslijn 2 en 3 richting Rijkskantoren/ Apenheul. Uitstappen bij bushalte Bibliotheek.
 Parkeren: volg binnen Apeldoorn de parkeerroute om het centrum, richting parkeergarage Museum Centrum. Het CODA-gebouw staat tegenover deze parkeergarage.

Programma Textielsymposium Textiel en Papier

Datum: 10 juni 2010
 Locatie: CODA, Apeldoorn

09:30 – 10:00	Inschrijving en koffie
10:00 – 10:05	Welkom door mevrouw <i>Carin Reinders</i> , directeur van het CODA en door de voorzitter van de Textielcommissie
10:05 – 10:10	Inleiding op het programma door <i>Judith Tegelaers</i> , dagvoorzitter
10:10 – 10:35	Papier, kant, zijde en pailletten. Materialen in waaiersbladen <i>Jannie Polak</i>
10:35 – 11:00	Behang: textiel versus papier en omgekeerd... <i>Geert Wisse</i>
11:00 – 11:30	Koffiepauze
11:30 – 11:55	Boeken met textiele onderdelen <i>Paulien Rings</i>
11:55 – 12:15	De zorg om te beschermen. De conservering van de linnen bekleding bij perkamenten archiefbanden vanaf de 17 ^e eeuw <i>Emmy de Groot</i>
12:15 – 12:40	Raakvlakken tussen textiel en papier met de textiele technieken als uitgangspunt <i>Greet van Duijn</i>
12:40 – 12:45	Vragen/discussie naar aanleiding van het ochtendprogramma
12:45 – 13:45	Lunchpauze
13:45 – 14:10	A paper on paper; the ATOPOS Paper Garment Collection <i>Stamos J. Fafalios en Myrsini Pichou</i>
14:10 – 14:35	Japanse montagetechnieken bij de conservering van Oosterse zijde- en brokaatweefsels <i>Peter Poldervaart</i>
14:35 – 14:40	Vragen/discussie naar aanleiding van het middagprogramma
14:40 uur	Thee
Aansluitend	Gelegenheid tot het bezoeken van de 8ste Papierbiënnale in het museum

Het najaarssymposium **Verborgen Verleiding** met als thema 'Kant en Lingerie' werd gehouden in het Centraal Museum te Utrecht op 4 november 2010.

De inhoud van het symposium is weergegeven in convocaat en programma op de volgende bladzijden.

Voor dit symposium was er een recordaantal van 139 aanmeldingen.

Enquête

Van de grote opkomst werd gebruik gemaakt door een enquête onder de deelnemers te houden. De respons was 65 op 139 deelnemers.

Opmerkelijk is de zeer hoge waardering voor de verschillende aspecten van dit symposium en de symposia in het algemeen.

Vele respondenten voegden echter ook kritiekpunten of verbeter suggesties toe. Uit de toegevoegde opmerkingen zullen bruikbare tips verwerkt worden in de nog te ontwikkelen protocollen en meegenomen worden bij de organisatie van toekomstige symposia.

De uitkomst van de enquête is weergegeven op bladzijden 14 en 15.

Convocaat Textielsymposium *Verborgen verleiding: Kant & Lingerie*

Najaarssymposium: 4 november 2010

Locatie: Centraal Museum | Nicolaaskerkhof 10 | Utrecht

Op 4 november 2010 organiseert Textielcommissie Nederland een symposium met het thema *Verborgen verleiding: Kant & Lingerie*. Kant is onlosmakelijk verbonden met luxueuze lingerie, luxueuze lingerie met kant. Samen vormen ze een mooi duo. Dat er ook nog eens veel over te vertellen is zal blijken uit de zeven lezingen die deze dag plaats zullen vinden.

De spits zal worden afgebeten door Ninke Bloemberg, conservator mode en kostuums bij het Centraal Museum. Zij gaat in op de modieuze kant van lingerie, in heden en verleden. Daarna vertelt Frieda Sorber, diensthoofd Modemuseum Antwerpen, over technische ontwikkelingen op het gebied van kant in de 19de eeuw. Technologisch onderzoek van lingerie kan een belangrijke bijdrage leveren aan de datering en waardering van ondermode in (museum)collecties. Na een korte koffiepauze wordt het programma voortgezet met een lezing van kleermaakster en freelancer Denise van der Vegt, waarin zij het vervaardigen van een korset uit 1780 behandelt. Zij gaat hierbij in op literatuur, materiaal, het patroon en de uiteindelijke fabricage. Aansluitend spreekt Dirk-Jan List, conservator bij het Stedelijk Museum Schiedam en particulier verzamelaar. Aan de hand van een aantal collectiestukken uit de periode 1740-1960 gaat hij in op de meest revolutionaire vernieuwingen in onderkleding om de kledingstukken elastischer of juist stijver te maken. Met zijn lezing sluit hij het ochtendprogramma af.

In de middag geeft ontwerpster Annelies Nuy een presentatie over haar lingenielabel Der Kommissar en licht ze toe wat ego en alter ego met lingerie te maken hebben. Niet alleen in Europa speelt lingerie een belangrijke rol, maar ook in het Midden-Oosten heeft het thema de aandacht, zij het minder zichtbaar. Gillian Vogelsang, directeur van het Textile Research Centre in Leiden, zal een tipje van de sluier van dit onderwerp oplichten. Tot slot zal filosoof Hans Kennepohl ingaan op de protestantse verleidingen in het licht van kant & lingerie. Hij gaat na zijn lezing graag met het publiek in debat over dit thema.

De werkgroep die de dag heeft georganiseerd, bestaat uit Ninke Bloemberg, Madelief Hohé en Trudy Langeveld-van Lith.

Bereikbaarheid Centraal Museum

Met het openbaar vervoer: bus 2 (ringlijn Museumkwartier) stopt vlak voor het Centraal Museum .

Naast het museum is een beperkte mogelijkheid tot (betaald) parkeren.

Verborgen Verleiding Kant & Lingerie

Symposium Textielcommissie - 4 november 2010 – Centraal Museum Utrecht

Locatie: Centraal Museum, Nicolaaskerkhof 10, Utrecht

Ochtendprogramma

09.30-10.00	Inschrijving en ontvangst met koffie en thee	
10.00-10.05	Welkom door Hoofd Collectie & Onderzoek Centraal Museum: Errol van de Werdt	
10.05-10.15	Opening door dagvoorzitter en mededelingen	
10.20-10.40	Lingerie in de mode	Ninke Bloemberg
10.45-11.05	Aan de kant	Frieda Sorber
11.10-11.40	Koffiepauze	
11.45-12.00	Het vervaardigen van een historisch korset	Denise van der Vegt
12.05-12.25	Revolutionaire lingerie in detail Vragen voor de ochtendsessie	Dirk Jan List
12.30-14.00	Lunch	

Middagprogramma

14.00-14.15	Der Kommissar: ego en alter ego	Annelies Nuy
14.20-14.40	Lingerie uit het Midden-Oosten	Gillian Vogelsang
14.45-15.00	Protestantse verleiding Vragen voor de middagsessie	Hans Kennepohl
15.15-15.45	Afsluiting met koffie en thee	

Werkgroep: Ninke Bloemberg, Madelief Hohé, Trudy Langeveld - Van Lith

Deelnemers-enquête TC Symposium Kant en Lingerie, 04-11-2010, Centraal Museum Utrecht
65 respondenten, 139 deelnemers

opmerkingen (éénmaal genoemd tenzij aantal is aangegeven)

PROGRAMMA					
onderwerp	goed 25	matig 2	slecht 1		leuke combinatie interessant (2x) kan gedetailleerder toegankelijker afwisselend (2x) prikkelend mist restauratie / conservatie (3x) waar zijn de Ned. collecties? kant mag nog wel eens
samenstelling	goed 40	matig 13	slecht 3		gevarieerd, afwisselend (17 x) onevenwichtig, oppervlakkig, weinig samenhang (10x) middagprogramma erg slecht, vooral Hans 1e lezing bleef niet hangen, Kommissar teveel merkpromotie breed beeld van onderwerp iets meer aandacht voor 18e eeuw zou verrijkend zijn te weinig over kant, meer over onderkleding had meer informatie verwacht beneden niveau textielcommissie
TIJDSHEMA					
aanvangstijd	goed 59	te vroeg 2			aanvangstijd 'te vroeg' tot 'behopbaar' (3x) aanvang/sluiting iets opschuiven i.v.m. ochtendspits?
sluitingstijd	goed 58	later 1			sluiting mag later (3x) fijn om 3 uur klaar
koffiepauze	goed 54	te lang 2			ruime pauzes teveel pauzes

Deelnemers-enquête TC Symposium Kant en Lingerie, 04-11-2010, Centraal Museum Utrecht
65 respondenten, 139 deelnemers

opmerkingen (éénmaal genoemd tenzij aantal is aangegeven)

lunchpauze	goed 47	te lang 12			lange pauzes: kan gastsprekers ontmoeten fijne lange pauzes om te netwerken. Dat is belangrijk!		
PRESENTATIES							
inhoud	goed 36	matig 8	slecht 2	wisselend 21	oppervlakkig 1		totaal erbarmelijk tot zwak (17x) van erbarmelijk tot uitstekend alles redelijk (2x) 1 slechte spreker Hans Kennepohl zwak tot slecht (6x) Frieda goed, meer lezingen mag als inhoud goed is inhoud te weinig specialistisch niet te snel spreken, ppt's: inzoomen niet teveel afbeeldingen op één scherm in algemeen aardige opmaat om verder te lezen op 2 na oppervlakkig en soms onjuiste informatie
lengte	goed 52	te kort 7	te lang				sprekers: langer of 1 meer lengte mag iets langer (soms) te kort (2x), verdieping is niet mogelijk mag uitgebreider Gillian te lang Gillian te kort
aantal	goed 57	te veel	te weinig 1				na pauze 1 meer aantal redelijk
ZAAL							
toegankelijkheid	goed 51	matig 7	slecht				minder toegankelijk voor hen die slecht ter been zijn, niet toegankelijk voor rolstoelers wat veel trappen weinig beenruimte tussen stoelen (2x), opstelling stoelen liever laten verspringen warm! (2x) alles redelijk tot goed veel mensen snel verplaatsen is lastig belachelijk dat buitendeuren snel gesloten moesten worden. iets te grote groep voor deze zaal; zat achterin entree achter sprekers is slecht

Deelnemers-enquête TC Symposium Kant en Lingerie, 04-11-2010, Centraal Museum Utrecht
65 respondenten, 139 deelnemers

opmerkingen (éénmaal genoemd tenzij aantal is aangegeven)

akoestiek	goed 53	matig 6	slecht 2		
zicht op spreker	goed 40	matig 15	slecht 7		achter in de zaal geen goed zicht op sprekers en beeldscherm omhooggehouden voorwerpen niet goed te zien (4x)
zicht op scherm	goed 42	matig 14	slecht 4		teveel licht op scherm; voorwerpen die getoond worden niet te zien achterin te klein beeld links in de zaal
GELEGENHEID ELKAAR TE ONTMOETEN					
goed?	goed 50	matig 5	slecht 10		wat kan beter? meer staan-/zitplaatsen tijdens de lunch (5x) naam instelling/bedrijf en functie op badges (4x) deuren te klein, dus ontmoeten wat minder ruimte wat krap, te weinig personeel om koffie te schenken file tijdens lunch, andere logistiek hanteren rampzalige akoestiek vooraf indruk opdoen of er deelnemers zijn die je wilt spreken altijd een inspirerende dag fijn om veel mensen te zien!
CATERING	goed 16	matig 16	slecht 1		fantasieloze broodjes, te weinig, te veel witte te weinig quiches geen water (3x) weinig keus, geen fruit koffie / thee / koekjes goed koude thee slechte logistiek (5x) verrassend

Deelnemers-enquête TC Symposium Kant en Lingerie, 04-11-2010, Centraal Museum Utrecht
65 respondenten, 139 deelnemers

opmerkingen (éénmaal genoemd tenzij aantal is aangegeven)

OVERIGE OPMERKINGEN	
inhoud	Tevoren lezingen opvragen en checken. Frieda Sorber en Dirk-Jan List uitstekend. Ik had de lezing van Ninke Bloemberg graag uitgebreider gehoord. Laat eerste spreker (Ninke Bloemberg) haar um en eh a.u.b. afleren, daarom een zeer irritant spreekster. Jammer dat juist de laatste lezing niet helemaal in de roos was. Jammer dat er deze keer geen aandacht werd besteed aan conservatie van lingerie en kant. Programma na lunch ging een beetje uit als een nachtkars. Jammer. De definitie van lingerie bleef onduidelijk, wat verwarrend was. Hetzelfde gold voor ondergoed'. Dit werd met een 21e eeuwse blik benaderd en onjuist in de historische context gezet. Meer balans voor en na lunch zou prima zijn. Prima dag, kom zeker weer. Alleen Inleiding te lang en niet zo relevant. Bij vragensessie alle sprekers betrekken. Veel te lange mededelingen.
geluid	Gebruik headset voor sprekers, ze lopen of buigen te vaak weg bij de microfoon. Tijdens vragen microfoon de zaal in. Door werkzaamheden wat geluidsoverlast.
data	Tijdig data symposia doorgeven Fijn als de data van de symposia eerder bekend zijn. Volgende keer op zondag, voor dubbele opkomst.
parkeren	Parkeren in de buurt vermelden op uitnodiging (2x)
allerlei	Het aanstellen van een coördinator symposia is een zeer goed initiatief. Introductie/CV sprekers opnemen in programma in mapje. Graag alles wat besproken is met naam en mailadres naar de leden mailen. Prima textieldag! Een leuk onderwerp en alles goed geregeld! Ga zo door! Ga zo door! Veel moois en genoten. Leuke dag (3x). Interessante dag. Ik kijk uit naar het boek. Op een broodje na, prima georganiseerd. Kijk met plezier uit naar het voorjaar!
Bedankt! (2x)	IBANnr. op website ontbreekt. Graag voortaan bevestiging van inschrijving. Graag voortaan bevestiging van inschrijving.
De antwoorden van nr. 59 geef ik hieronder uitgebreid weer om een volledig beeld te krijgen.	Programma: populair. Samenstelling: slecht; onevenwichtig, oppervlakkig. Presentaties: Friede Sorber: goed; de rest onder de maat. Is dit nu de textielcommissie? Komt hier het vak verder mee? Nee. Waar is de verdieping? ooo kunsthistorisch ooo restauratie-technisch ooo imago (hard nodig!) ooo relaties
De Stichting Textielcie is enig in Nederland en zou daarom een belangrijke rol moeten vervullen:	ooo contacten; ooo stimuleren en verslaglegging kunsthistorisch onderzoek; ooo idem op het gebied van restauratie en conservering; ooo promotie van het vak en het onderwerp. Dit symposium draagt daar mijnsinziens niet aan bij: populair, oppervlakkig, zeer wisselend niveau.

CHINAMODE IN TEXTIEL

Textieldag gehouden in het Gemeentemuseum
in 's-Gravenhage op 10 april 2008

**WANDTAPIJTEN VAN NA DE
WEDEROPBOUWPERIODE
CREATIE, REALISATIE EN INTEGRATIE
IN DE ARCHITECTUUR**

Textieldag gehouden in het Provinciehuis
te 's-Hertogenbosch op 13 november 2008

Jaarboeken

In het verslagjaar is het jaarboek 2008 verschenen. De redactiecommissie is ongewijzigd. De redactie van de jaarboeken werd gevormd door Mariska Pool en Trudy Langeveld, Nettie Cassee, Emmy de Groot (redactieleden van respectievelijk het voorjaars- en het najaarsymposium). De eindredactie werd verzorgd door Jaap Mosk, de vormgeving door Marlous van Breemen.

Het boek telt 192 pagina's en bevat een kleurkatern. Voor dit jaarboek zijn geen subsidies gevraagd of verleend. De verzending van het jaarboek werd dit jaar voor de voorlaatste keer gefinancierd en gefaciliteerd door het Rijksmuseum.

Opnieuw is ons streven niet gehaald het jaarboek van het voorafgaand jaar in het verslagjaar te doen verschijnen.

Niet-verkochte jaarboeken worden bewaard bij een opslagbedrijf, waar de Textielcommissie twee units huurt. Verkoop van losse exemplaren tijdens de symposia is vereenvoudigd door alleen zichtexemplaren mee te nemen. Verzending achteraf is in 2010 verzorgd door Maarten van Bommel.

De voorraad publicaties werd voor het laatst geïnventariseerd op 31 december 2009.

Stand Voorraad publicaties per 31-12-2009

	opslag	Mieke	Maarten	Totaal	Prijs	60% van de waarde
Unravelling textiles	22	8	9	39	€ 65,00	€ 1.521,00
2007 Techno, eco, smart, Bont	192	10	13	215	€ 30,00	€ 3.870,00
2006 Nederlandse vloertapijten, Archeologische textiel	89	15	10	114	€ 25,00	€ 1.710,00
2005 Handwerktechnieken, The preservation of religious textiles	22	29	7	58	€ 20,00	€ 696,00
2004 Pigmenten en pixels, Mode en emotie	85	9	5	99	€ 20,00	€ 1.188,00
2003 Textielonderzoek en faciliteiten, kralen	74	5	5	84	€ 20,00	€ 1.008,00
2002 Jacquard in erfgoed, Wat je van ver haalt	13	6	4	23	€ 7,00	€ 96,60
2001 Trekt de schoen u aan, Historische interieurs	45	4	6	55	€ 20,00	€ 660,00
2000 Op de keper beschouwd	266	12	5	283	€ 7,00	€ 1.188,60
2000 Sportkleding, Textielconservering verleden	47	8	5	60	€ 20,00	€ 720,00
1999 Zwart, Beschilderd en bedrukt textiel	41	7	2	50	€ 7,00	€ 210,00
1998 Gebreid goed	34		6	40	€ 5,00	€ 120,00
1997 Metaaldraad, Textiel ad wand	51	4	6	61	€ 5,00	€ 183,00
1996 Vlaggen en vaandels, Textielveredeling	44	5	5	54		
1995 Hoeden	20		4	24		
1995 Textiel aan het Spaarne	20		4	24		
1994 Textiel in de breedte	20		4	24		
1994 Bronnenonderzoek voor textiel	11		5	16		
1993 Deltaplan en textiel	20		5	25		
1993 Meubelstoffering	34		4	38		
1992 Interieurtextiel	31		5	36		
1992 Geschiedenis textieltechniek	272	1	2	275		
1991 Textielllexicon,	152	7	4	163		
1991 textiel onder de loep	15		6	21		
1991 Kerkelijk textiel	34		6	40		
1990 Zijde en kunstzijde	30		4	34		
1990 Restaureert de restaurator nog	10		5	15		
1989 New forms of presentation in museum costume collections	10		2	12		
1989 Vuistregels aan de praktijk getoetst	20		4	24		
1988 Textielvondsten op Spitsbergen	30		9	39		
1988 Textielkunst na 1945	38		4	42		
1988 Conservering en restauratie van textiel	14		5	19		
1987 Sits	15		5	20		
1979 Textiele bodemvondsten	10		4	14		
1974 een Pabuji schildering	20		4	24		
1972 Paramenten en relieken	5		3	8		
boeken van voor 1996 niet uitgesplitst		62				
Totaal aantal boeken, waarde				2172		€ 13.171,20

Bestuurszaken

2010 was een onrustig jaar voor de Textielcommissie, met name door de voortijdige wisselingen in het bestuur. Daardoor stond het verslagjaar in het teken van orde op zaken stellen, stabilisering en consolidering van de 'infrastructuur'. Aangezien de redenen tot aftreden in alle gevallen gelegen waren in persoonlijke omstandigheden, is het voor de vertrekkende bestuursleden moeilijk geweest hun taken te blijven vervullen totdat een opvolger was gevonden. De overdracht van de vertrekkende secretaris aan de opvolger is min of meer geleidelijk gegaan, aangezien de laatste in februari als lid tot het bestuur was toegetreten en vanaf dat moment al ondersteuning bood. In juni is de nieuwe voorzitter begonnen zich in te werken en zoekgeraakte praktische gegevens van de stichting te achterhalen. In het slop geraakte zaken werden zo snel mogelijk vlotgetrokken. Het waarnemend penningmeesterschap door Frits Regter kon net voor het einde van het jaar worden beëindigd door de administratie op 23 december over te dragen aan de pas gevonden nieuwe penningmeester Erik de Jong. Zodoende kon deze zich, gewapend met vragen uit het bestuur, voorbereiden op zijn installatie tijdens de eerstvolgende bestuursvergadering in januari 2011. Zijn jaarrekening 2010 en de kascontrole zijn opgenomen op bladzijden 21 en 22.

In de tweede helft van 2010 heeft het bestuur zich gebogen over de gangbare procedures voor de verschillende activiteiten en een start gemaakt met het actualiseren van protocollen. Tevens is een concept huishoudelijk reglement opgesteld, dat in 2011 verder ontwikkeld zal worden. Doel hiervan is alle basisgegevens en standaardprocedures in één document te bundelen, dat bij toekomstige bestuurswisselingen of bij ontstentenis van een bestuurslid als naslagwerk kan dienen. Ook kunnen hierin statutenwijzigingen worden opgenomen om notariële kosten te vermijden. Om de slagvaardigheid van het bestuur te vergroten beheert elk lid nu een portefeuille. De functie 'coördinator jaarboek' bestond al. In 2010 zijn ingevoerd: 'intern relatiebeheer' (donateurs, deelnemers aan symposia en webbeheer), 'extern relatiebeheer' (textielopleidingen, kunstensector, industrie, zusterverenigingen, media, potentiële sponsors en subsidiënten), en 'coördinator symposia' (bewaker van het logistieke proces van de symposia).

In het verslagjaar zijn geen adviesraadleden vertrokken wegens het beëindigen van hun statutaire termijn. Wel heeft Geeske Kruseman laten weten het lidmaatschap van de raad niet meer met haar huidige werkzaamheden te kunnen combineren. Hoewel de omvang van de raad nu meer dan verdubbeld is ten opzichte van het statutair minimum, moet geconstateerd worden dat dit de dynamiek nog niet ten goede is gekomen. De opkomst bij vergaderingen is verontrustend laag. In juli is daarom door het bestuur een brief gestuurd aan de adviesraadleden, om wensen, mogelijkheden en belemmeringen te inventariseren. Een wijziging die daaruit is voortgekomen is de vergaderdag van donderdag naar vrijdag te verplaatsen, hetgeen een groter aantal leden in de gelegenheid stelt om de vergaderingen bij te wonen.

Ook blijkt een regelmaat in de planning noodzakelijk. De wens tot tijdige informatie over datum en plaats heeft geleid tot invoering van een vast vergaderschema. Te weten zes bestuursvergaderingen per jaar, op iedere derde vrijdag in de oneven maanden, en de tweede en vierde vergadering gevolgd door een adviesraadvergadering.

Met het vertrek van Annemarie den Dekker als voorzitter verviel voor de Textielcommissie ook de vergaderlocatie in het Amsterdams Historisch Museum. Sinds september 2010 zijn we voor de vergaderingen welkom in het Tropenmuseum, dat ons om niet de introductieruimte bij de entree beschikbaar stelt. Ook op de vergaderruimte in het ateliergebouw van het Rijksmuseum aan de Hobbemastraat zullen we incidenteel een beroep kunnen doen, hetgeen vooral voor de bijeenkomsten met de adviesraad aantrekkelijk is.

Door het arbeidsintensieve beheer van de bestuursportefeuilles blijkt een grotere betrokkenheid en daadkracht van de adviesraad noodzakelijk om het bestuur te ondersteunen bij het uitvoeren van haar taken en het organiseren van activiteiten. Gezocht is naar een modus om dit niet dwingend, maar dringend te bewerkstelligen.

Financieel exploitatie-overzicht 2010 Textielcommissie Nederland

	<u>Inkomsten</u>	<u>Uitgaven</u>
Donateurs	€ 3.882,50	
Textieldagen	€ 5.322,50	€ 10.299,22
Publicaties	€ 1.463,85	€ 8.442,61
Bestuur-/kantoorkosten		€ 1.205,35
Huur Opslag		€ 495,89
Portiekosten		€ 176,53
Bankkosten		€ 84,29
Rente	€ 203,77	
Kas-/boekingsverschil	€ 14,00	
VERLIES	€ 9.817,27	
Totaal	€ 20.703,89	€ 20.703,89
Liquiditeit:		
	SALDO 1-1-10	SALDO 31-12-10
Bank	€ 30.309,07	€ 608,98
Deposito	€ 0,00	€ 20.203,77
Kas	€ 453,45	€ 132,50
Totaal	€ 30.762,52	€ 20.945,25

Verslag Financiën Textielcommissie Nederland 2010

Het handhaven in 2010 van zowel donateur- als symposiumbijdragen, beide op € 30, en de inmiddels commerciële prijzen voor het gebruik van de museumlocaties voor de twee symposia hebben sterk bijgedragen aan de vermindering van de liquiditeit met 33%. Van € 30.000 naar € 20.000.

Ook de kosten voor het uitgeven van de jaarboeken zijn toegenomen. Zoals gebruikelijk werd in een kalenderjaar één jaarboek (2008) uitgebracht.

Tevens was het noodzakelijk twee opslagunits te huren voor het onderbrengen van de voorraad jaarboeken. De jaarlijkse verkoop van de verschillende jaarboeken vormden een kleine bron (€ 1500) van kostendekking.

In februari 2010 werd een deposito/spaarrekening bij de ABNAMrobank geopend, waardoor ook de inkomstenbron rente is verkregen.

In dit verslagjaar hebben drie penningmeesters verantwoordelijkheid gedragen voor de financiën van de Textielcommissie, t.w. achtereenvolgens Lisca Wurfbain, Frits Regter interim in de herfstperiode en bij de jaarafsluiting Erik de Jong De laatstgenoemde is aangetrokken om de komende jaren als penningmeester aan te blijven.

Utrecht, 1 maart 2011.

Erik de Jong

Kascontrole financieel exploitatieoverzicht 2010 Textielcommissie

Op 18 maart 2011 hebben de ondergetekenden de financiële jaarstukken 2010 gecontroleerd en in orde bevonden.

De controle betreft de bankrekening, kasgeld, kas-bankboek en de debiteuren en de crediteuren notaas behorend bij het financieel exploitatieoverzicht 2010 met totaal van € 20.703,89 en een verlies van € 9.817,27.

Het kassaldo per 31 december 2010 van € 132,50 is nageteld en de banksaldo's van resp. ABNAMro betaalrekening en deposito(spaar)rekening, te weten €608,98 en € 20.203,77 akkoord bevonden.

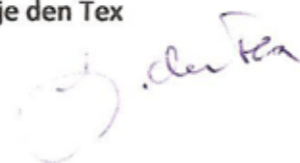
Amsterdam, 18 maart 2011.

De kascontrolecommissieleden,

Mieke Albers

Loutje den Tex

M. Albers

Loutje den Tex

Plannen voor de toekomst

De ontwikkeling van nieuwe protocollen en het actualiseren van oude zal in 2011 worden voortgezet, evenals het ontwikkelen van het Huishoudelijk Reglement, een centrale, voor iedereen toegankelijke informatiebron over formele en praktische standaardregels van de Textielcommissie. Overigens zal het een dynamisch document zijn onderhevig aan voortgaande bestuursbesluiten.

De huisstijl wordt herzien; het jubileumjaar 2012 vormt daarvoor een goede aanleiding. In 2011 wordt een andere vormgever gevraagd een nieuwe huisstijl te ontwikkelen, die voor het eerst wordt gelanceerd in 2012 en toegepast in het jaarboek 2011, dat in 2012 moet verschijnen.

Ook de website zal vernieuwd worden en verdient voortdurende aandacht. Het streven is om in 2011 alle geactualiseerde informatie identiek in het Nederlands en Engels op de website beschikbaar te hebben. Ook wordt gestreefd naar een hoger informatieniveau, o.a. door samenvattingen van de artikelen in de jaarboeken aan te bieden.

Voor het digitale archief is de huidige vormgever alsnog gevraagd naar PDF bestanden in lage resolutie van alle door haar ontworpen jaarboeken.

Actief blijven benaderen van onze doelgroep blijft een speerpunt als ook de uitbreiding van het donateursbestand. Nieuwe en jongere donateurs zullen geworven worden in het onderwijs en de industrie door grotere naamsbekendheid te genereren. Bestaande en aspirant donateurs kunnen via e-mail beter bereikt worden. Tevens wordt gewerkt aan de mogelijkheid zich voor symposia in te schrijven door middel van een online aanmeldingsformulier.

Tarieven dienen te worden herzien teneinde de begroting sluitend te kunnen houden. Door het wegvallen van het onderkomen in het ICN gebouw aan de Gabriel Metsustraat als mogelijke symposiumlocatie, zullen naar verwachting in de toekomst meer kosten gemaakt moeten worden voor zaalhuur en/of catering. Gestreefd zal worden naar een kostendekkende bedrijfsvoering, die tevens het bijhouden van de administratie vergemakkelijkt, b.v. door de tarieven van donaties en toegangsprijzen te differentiëren. Een lucratiever financieel beleid valt te onderzoeken in samenhang met eventueel nauwere aansluiting bij zusterorganisaties. Het zal op den duur ook wenselijk zijn om een nieuw onderkomen voor de Textielcommissie te vinden, zodat structurele kosten van o.a. distributie van jaarboeken mede gedragen kunnen worden door een adoptieve instantie.

De Textielcommissie prijst zich gelukkig met een idealistisch team het nieuwe jaar in te gaan, maar doet dat niet onbekommerd. Het bestuur beseft dat er creatieve oplossingen gevonden moeten worden voor het veilig stellen, zo niet versterken, van haar verworven positie in het culturele landschap, dat door het heersende economische klimaat ernstig bedreigd wordt. Dat vergt extra motivatie en inspanning van bestuur en adviesraad.

Amsterdam, april 2011

Loan Gei
voorzitter

Emmy de Groot
secretaris